EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 5. 2023
COM(2023) 610 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Francúzska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Francúzska na rok 2023

{SWD(2023) 610 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Francúzska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Francúzska na rok 2023

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241[3], ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Európskou úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra prispieva k obnove hospodárstva, sociálnemu zotaveniu a k vykonávaniu udržateľných reforiem a investícií, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu a posilniť odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci EÚ a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv. Maximálny finančný príspevok pre členský štát v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bol aktualizovaný 30. júna 2022 v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241.

---

1 Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

2 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

3 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

(2) Komisia 22. novembra 2022 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2023[4], čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2023. Európska rada 23. marca 2023 schválila priority uvedeného prieskumu sústredené na štyri rozmery konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 22. novembra 2022 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania na rok 2023, v ktorej Francúzsko určila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami, a v prípade ktorých bude potrebné hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia zároveň prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Francúzska na rok 2023. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny, ktoré Rada prijala 16. mája 2023, ako aj návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2023, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv, ktorý Rada prijala 13. marca 2023.

(3) Hoci hospodárstva EÚ vykazujú pozoruhodnú odolnosť, geopolitický kontext má na ne naďalej negatívny vplyv. Keďže EÚ odhodlane stojí po boku Ukrajiny, program hospodárskej a sociálnej politiky EÚ sa zameriava na zmierňovanie negatívneho vplyvu energetických šokov v krátkodobom horizonte, a to tak v prípade zraniteľných domácností, ako aj v prípade spoločností, pričom sa zároveň snaží nepoľavovať v úsilí o dosiahnutie zelenej a digitálnej transformácie, podpore udržateľného a inkluzívneho rastu, zabezpečovaní makroekonomickej stability a zvyšovaní odolnosti v strednodobom horizonte. Zároveň sa intenzívne zameriava aj na zvyšovanie konkurencieschopnosti a produktivity EÚ.

(4) Komisia 1. februára 2023 vydala oznámenie o *Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody určenom pre vek emisnej neutrálnosti*[5], ktorý má posilniť konkurencieschopnosť emisne neutrálneho priemyslu EÚ a podporiť rýchly prechod ku klimatickej neutralite. Plán je doplnkom k úsiliu prebiehajúcemu v rámci Európskej zelenej dohody a plánu REPowerEU. Jeho cieľom je poskytnúť priaznivejšie prostredie na zvyšovanie výrobnej kapacity EÚ pre emisne neutrálne technológie a výrobky, ktoré sú potrebné na splnenie ambicióznych cieľov EÚ v oblasti klímy, a zároveň zabezpečiť prístup k relevantným kritickým surovinám, a to aj diverzifikáciou získavania zdrojov, riadnym využívaním geologických zdrojov v členských štátoch a maximalizáciou miery recyklácie surovín. Spočíva na štyroch pilieroch, ktorými sú predvídateľné a zjednodušené regulačné prostredie, urýchľovanie prístupu k finančným prostriedkom, zlepšovanie zručností a otvorený obchod v záujme vybudovania odolnejších dodávateľských reťazcov. Komisia 16. marca 2023 vydala aj oznámenie s názvom *Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030*[6], ktorého štruktúra je založená na deviatich vzájomne sa posilňujúcich faktoroch s cieľom dopracovať sa k regulačnému rámcu, ktorý by povzbudzoval rast. V oznámení sa stanovujú politické priority zamerané na aktívne zabezpečovanie štrukturálnych zlepšení, dobre cielených investícií a regulačných opatrení pre dlhodobú konkurencieschopnosť EÚ a jej členských štátov. Ďalej uvedené odporúčania pomáhajú riešiť tieto priority.

(5) V roku 2023 pokračuje európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík vo svojom vývoji, kopírujúc pri tom vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy

[4] COM(2022) 780 final.
[5] COM(2023) 62 final.
[6] COM(2023) 168 final.

a odolnosti. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa aj naďalej plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány riešia všetky príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020 a 2022 sú naďalej rovnako relevantné aj pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli zrevidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(6) Cieľom nariadenia o pláne REPowerEU[7], ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je čo najskôr ukončiť závislosť EÚ od dovozu ruských fosílnych palív. Prispeje sa tým k energetickej bezpečnosti a diverzifikácii dodávok energie do EÚ a zároveň sa zvýši miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Nariadenie umožňuje členským štátom pridať do svojich národných plánov obnovy a odolnosti novú kapitolu venovanú REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU. Pomôžu aj posilniť konkurencieschopnosť emisne neutrálneho priemyslu EÚ, ako sa uvádza v Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody určenom pre vek emisnej neutrálnosti, a prispejú k plneniu odporúčaní pre jednotlivé krajiny týkajúcich sa energetiky, ktoré boli pre členské štáty vydané v roku 2022 a prípadne v roku 2023. Nariadením o pláne REPowerEU sa zavádza nová kategória nenávratnej finančnej podpory, ktorú majú členské štáty k dispozícii na financovanie nových reforiem a investícií súvisiacich s energetikou v rámci svojich plánov obnovy a odolnosti.

(7) Komisia 8. marca 2023 prijala oznámenie, ktoré obsahuje usmernenia v oblasti fiškálnej politiky na rok 2024. Jeho cieľom je podporiť členské štáty pri vypracúvaní programov stability, resp. konvergenčných programov, a tým posilniť koordináciu politík[8]. Komisia pripomenula, že všeobecná úniková doložka Paktu stability a rastu sa koncom roka 2023 deaktivuje. Vyzvala na prijatie fiškálnych politík v rokoch 2023 – 2024, ktoré zabezpečia strednodobú udržateľnosť dlhovej služby a zároveň udržateľným spôsobom zvýšia potenciálny rast. Členské štáty boli vyzvané, aby vo svojich programoch stability a konvergenčných programoch na rok 2023 stanovili, ako vo svojich fiškálnych plánoch zabezpečia dodržiavanie referenčnej hodnoty pre deficit na úrovni 3 % HDP, ako aj realistické a nepretržité znižovanie dlhu, resp. jeho udržanie na obozretnej úrovni v strednodobom horizonte. Komisia vyzvala členské štáty, aby postupne zrušili vnútroštátne fiškálne opatrenia zavedené na ochranu domácností a podnikov pred energetickým cenovým šokom, pričom začnú najmenej cielenými opatreniami. Zároveň uviedla, že ak by v dôsledku obnovených tlakov na ceny energie bolo potrebné predĺžiť podporné opatrenia, členské štáty by takéto opatrenia mali zacieliť na zraniteľné domácnosti a podniky oveľa lepšie než v minulosti. Komisia navrhla, aby fiškálne odporúčania boli kvantifikované a diferencované a aby boli formulované na základe čistých primárnych výdavkov, ako to navrhuje vo svojom oznámení o usmerneniach pre reformu rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ[9]. Odporučila, aby všetky členské štáty pokračovali v ochrane investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečili účinné

[7] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1).

[8] COM(2023) 141 final.

[9] COM(2022) 583 final.

využívanie finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, a to najmä v prospech cieľov zelenej a digitálnej transformácie a odolnosti. Komisia uviedla, že navrhne Rade, aby na jar 2024 začala postupy pri nadmernom deficite, a to na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023 v súlade so súčasnými právnymi ustanoveniami.

(8) Komisia 26. apríla 2023 predložila legislatívne návrhy na zavedenie komplexnej reformy pravidiel EÚ týkajúcich sa správy hospodárskych záležitostí. Hlavným cieľom návrhov je posilniť udržateľnosť verejného dlhu a podporiť udržateľný a inkluzívny rast vo všetkých členských štátoch prostredníctvom reforiem a investícií. Tieto návrhy majú členským štátom poskytnúť väčšiu kontrolu nad tým, ako koncipujú svoje strednodobé plány, pričom zároveň zavádzajú prísnejší režim presadzovania pravidiel s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty plnili záväzky, ktoré prijali vo svojich strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch. Cieľom je dokončiť túto legislatívnu prácu v roku 2023.

(9) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Francúzsko predložilo Komisii 28. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 13. júla 2021 prijala rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Francúzska[10]. Uvoľnenie splátok je podmienené rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Francúzsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

(10) Francúzsko 11. mája 2023 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2023 a 11. mája 2023 svoj program stability na rok 2023 v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1466/97. Obidva programy sa s cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi posudzovali spoločne. V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2023 zohľadňujú aj polročné správy Francúzska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti.

(11) Komisia 24. mája 2023 uverejnila správu o Francúzsku na rok 2023[11]. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Francúzsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2022, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Francúzska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Francúzska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov EÚ v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja.

(12) Komisia vykonala v súvislosti s Francúzskom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 a jeho výsledky uverejnila 24. mája 2023[12]. Dospela

[10] Vykonávacie rozhodnutie Rady z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Francúzska (ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

[11] SWD(2023) 610 final.

[12] SWD(2023) 633 final.

k záveru, že vo Francúzsku existujú makroekonomické nerovnováhy. Stále sú prítomné zraniteľné miesta súvisiace najmä s vysokým verejným dlhom, konkurencieschopnosťou a nízkym rastom produktivity, ktoré majú aj cezhraničný význam, i keď vidno určité známky zlepšenia. Verejný dlh, ktorý počas pandémie vzrástol, sa od roku 2021, keď došlo k oživeniu HDP, znižuje. V roku 2022 rôzne fiškálne opatrenia výrazne zmiernili vplyv energetickej krízy, ale spomalili znižovanie dlhu. Podľa prognóz bude dlh v tomto a budúcom roku ďalej klesať, ale predpokladá sa, že pokiaľ neprídu politické opatrenia, znovu nastúpi na vzostupnú trajektóriu, zostane vysoký a prekročí aj predpandemické úrovne, pričom výzvy v oblasti strednodobej fiškálnej udržateľnosti zostávajú vysoké. Predpokladané zvyšovanie verejného dlhu v strednodobom horizonte by mohli pomôcť korigovať politické opatrenia prijaté v nedávnych rokoch zamerané na posilnenie potenciálneho rastu. Prijalo sa niekoľko reforiem na posilnenie nákladovej konkurencieschopnosti. Priniesli už malý pozitívny vplyv na konkurencieschopnosť a očakáva sa, že v nadchádzajúcich rokoch sa prejaví ich plný efekt. Podobne sa očakáva, že účinné vykonanie plánovaných investícií a reforiem bude prínosom aj pre produktivitu práce. Vlani sa prejavila odolnosť francúzskeho hospodárstva, keďže nákladová konkurencieschopnosť bola menej ovplyvnená rastom cien energií než vo zvyšku eurozóny. Vývoz sa zlepšuje v dôsledku ďalšieho oživenia cezhraničného cestovného ruchu a leteckého priemyslu, ktoré boli výrazne zasiahnuté pandémiou. Zatiaľ čo dlh súkromného sektora sa počas najhoršieho obdobia pandémie zvýšil, vyššie podnikové pôžičky priniesli nárast vlastného kapitálu a akumuláciu vankúšov likvidity. Vyššie úrokové sadzby môžu sťažiť znižovanie pákového efektu vo verejnom a súkromnom sektore. Politická reakcia bola priaznivá, stále však pretrvávajú výzvy v súvislosti s riadením verejných financií. Ďalšie znižovanie zraniteľných miest naďalej závisí od účinného vykonávania nedávno prijatých reforiem, konkrétne reformy riadenia verejných financií a nového mechanizmu ročného vyhodnocovania verejných výdavkov. Obe tieto opatrenia sú kľúčom k tomu, aby pokračovalo znižovanie výdavkov a aby sa verejný dlh trvalo udržal v klesajúcom trende. Vláda okrem toho prijala reformu verejného dôchodkového systému, ktorá má prispieť k udržateľnosti verejného dlhu.

(13) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat[13], sa deficit verejných financií Francúzska znížil zo 6,5 % HDP v roku 2021 na 4,7 % HDP v roku 2022, zatiaľ čo verejný dlh klesol zo 112,9 % HDP na konci roku 2021 na 111,6 % HDP na konci roku 2022. Komisia 24. mája 2023 uverejnila správu podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ[14]. V správe sa rozoberala rozpočtová situácia Francúzska, keďže jeho deficit verejných financií v roku 2022 presiahol referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve, pričom jeho verejný dlh presiahol referenčnú hodnotu 60 % HDP stanovenú v zmluve a nebola dodržaná referenčná hodnota pre znižovanie dlhu. V správe sa konštatovalo, že kritériá deficitu a dlhu neboli dodržané. Zároveň v súlade s oznámením z 8. marca 2023[15] Komisia nenavrhla začatie nových postupov pri nadmernom deficite na jar 2023. Komisia namiesto toho uviedla, že navrhne Rade, aby na jar 2024 začala postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023.

[13] Eurostat – Euro ukazovatele 47/2023, 21. 4. 2023.

[14] COM(2023) 633 final, 24. 5. 2023.

[15] COM(2023) 141 final, 8. 3. 2023.

Francúzsko by to malo zohľadniť pri plnení svojho rozpočtu na rok 2023 a pri vypracúvaní návrhu rozpočtového plánu na rok 2024.

(14) Saldo verejných financií ovplyvnili opatrenia fiškálnej politiky prijaté na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energií. V roku 2022 takéto opatrenia znižujúce príjmy zahŕňali zníženie vnútroštátnej dane z konečnej spotreby elektrickej energie (TICFE). Na druhej strane takéto opatrenia zvyšujúce výdavky zahŕňali priame dotácie dodávateľom plynu a elektrickej energie ako kompenzáciu za zastropovanie regulovaných cien plynu a elektriny, subvencie na obmedzenie zvýšenia maloobchodných cien pohonných hmôt v doprave a pre energeticky náročné podniky, ako aj transfery pre nízkopríjmové domácnosti. Náklady na tieto opatrenia boli čiastočne kompenzované novými daňami z neočakávaných ziskov výrobcov a dodávateľov energie, konkrétne mimoriadnou solidárnou daňou z fosílnych palív a rafinérií a mechanizmom na zastropovanie príjmov z výroby elektrickej energie na inframarginálnom trhu, ako aj príjmami z nepriamych daní od výrobcov energie z obnoviteľných zdrojov a ich nižšími dotáciami, ktoré vyplývajú z kladného rozdielu medzi trhovou cenou a referenčnou cenou elektriny. Komisia odhaduje, že čisté rozpočtové náklady na tieto opatrenia v roku 2022 predstavovali 0,9 % HDP. Odhadované náklady na dočasné núdzové opatrenia súvisiace s ochorením COVID-19 zároveň klesli z 2,6 % HDP v roku 2021 na 0,5 % HDP v roku 2022.

(15) Rada 18. júna 2021 odporučila, aby Francúzsko v roku 2022[16] využilo Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti na financovanie dodatočných investícií na podporu obnovy a zároveň uskutočňovalo obozretnú fiškálnu politiku. Okrem toho by Francúzsko malo zachovať investície financované z vnútroštátnych zdrojov.

(16) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky[17] v roku 2022 podporné, a to na úrovni –2,0 % HDP. Podľa odporúčania Rady Francúzsko naďalej podporovalo obnovu investíciami financovanými z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Výdavky financované z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ dosiahli v roku 2022 výšku 0,6 % HDP (0,7 % HDP v roku 2021). Marginálne zníženie výdavkov financovaných z grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ v roku 2022 bolo spôsobené prednostným vykonávaním plánu počas prvých dvoch rokov jeho realizácie. Investície financované z vnútroštátnych zdrojov predstavovali expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,1 percentuálneho bodu HDP[18]. Francúzsko teda zachovalo investície financované z vnútroštátnych zdrojov, ako odporučila Rada. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez nových príjmových opatrení) zároveň predstavoval expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 1,7 percentuálneho bodu. Tento významný expanzívny príspevok zahŕňal dodatočný vplyv opatrení fiškálnej politiky na zmiernenie hospodárskeho

[16] Odporúčanie Rady z 18. júna 2021, ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Francúzska na rok 2021 (Ú. v. EÚ C 304, 29.7.2021, s. 43).

[17] Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako zmena primárnych výdavkov (bez diskrečných príjmových opatrení) okrem dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou COVID-19, ale vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ v porovnaní so strednodobým potenciálnym rastom. Podrobnejšie informácie sú uvedené v rámčeku 1 v tabuľkách týkajúcich sa fiškálnej štatistiky.

[18] Predpokladá sa, že ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov budú predstavovať expanzívny príspevok na úrovni 0,3 percentuálneho bodu HDP, čo možno vysvetliť najmä vplyvom kapitálových transferov vyplatených v kontexte francúzskeho plánu obnovy *France Relance*, ktoré nie sú financované z grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energie (dodatočné čisté rozpočtové náklady vo výške 0,8 % HDP). K rastu čistých primárnych bežných výdavkov zároveň prispela (0,4 % HDP) aj indexácia dôchodkov, sociálnych dávok a miezd vo verejnom sektore. Francúzsko teda dostatočne neobmedzilo rast bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov. Významný expanzívny príspevok bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov bol iba čiastočne spôsobený opatreniami na riešenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energie a nákladmi na poskytovanie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny.

(17) Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú rozpočtové prognózy uvedené v programe stability, je na rok 2023 a na nasledujúce obdobie optimistický. Vláda predpokladá, že reálny HDP sa v roku 2023 zvýši o 1,0 % a v roku 2024 o 1,6 %. Na porovnanie, v prognóze Komisie z jari 2023 sa predpokladá nižší rast reálneho HDP na úrovni 0,7 % v roku 2023 a 1,4 % v roku 2024, najmä v dôsledku nižších príspevkov k rastu v prípade domáceho dopytu v roku 2023, ktorý vyplýva z tvorby hrubého fixného kapitálu a zásob, a zahraničného dopytu v roku 2024.

(18) Vláda vo svojom programe stability na rok 2023 očakáva, že pomer deficitu verejných financií sa v roku 2023 zvýši na 4,9 % HDP. V náraste v roku 2023 sa prejavuje najmä spomalenie hospodárskej činnosti a očakávaný výpadok príjmov. Podľa programu sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP klesne zo 111,6 % na konci roku 2022 na 109,6 % na konci roku 2023. V prognóze Komisie z jari 2023 sa na rok 2023 predpokladá deficit verejných financií na úrovni 4,7 % HDP. Tento deficit je nižší ako deficit predpokladaný v programe stability, a to najmä v dôsledku vyššej daňovej elasticity, ktorú očakáva Komisia, čo vedie k vyšším príjmom. V prognóze Komisie z jari 2023 sa počíta s podobným pomerom dlhu verejnej správy k HDP, a to 109,6 % na konci roku 2023.

(19) Saldo verejných financií v roku 2023 budú podľa očakávaní naďalej ovplyvňovať opatrenia fiškálnej politiky prijaté na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energie. Patria medzi ne opatrenia z roku 2022, ktorých platnosť bola predĺžená, najmä zníženie dane TICFE a priame dotácie na kompenzáciu dodávateľov plynu a elektrickej energie za zastropovanie regulovaných cien plynu a elektriny, ale aj nové opatrenia, ako je napríklad adresne poskytovaná poukážka na pohonné hmoty na účely dopravy pre nízkopríjmové domácnosti (*„chèque carburant“*), ktorá nahradila všeobecnú zľavu uplatňovanú v roku 2022, a dotácie pre mikropodniky, malé podniky a stredné podniky, ktoré nevyužívajú regulované sadzby za elektrinu, s cieľom pokryť zvýšenie účtov za energiu do konca roka 2023. Náklady na tieto opatrenia sú naďalej čiastočne kompenzované daňami z neočakávaných ziskov výrobcov a dodávateľov energie, konkrétne mechanizmom na zastropovanie príjmov z výroby elektrickej energie na inframarginálnom trhu, ako aj príjmami z nepriamych daní od výrobcov energie z obnoviteľných zdrojov a ich nižšími dotáciami, ktoré vyplývajú z kladného rozdielu medzi trhovou cenou a referenčnou cenou elektriny. Po zohľadnení týchto príjmov sa v prognóze Komisie z jari 2023 predpokladajú v roku 2023 čisté rozpočtové náklady na podporné opatrenia na úrovni 1,0 % HDP[19]. Zdá sa, že väčšina opatrení v roku 2023 nie je zameraná na najzraniteľnejšie domácnosti alebo podniky, pričom plne nevysielajú cenový signál na zníženie dopytu po energii a zvýšenie energetickej efektívnosti. V dôsledku toho sa v prognóze Komisie z jari 2023 výška cielených podporných opatrení, ktorú možno zohľadniť pri posudzovaní dodržiavania

[19] Tento údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na uvedené opatrenia, a to vrátane bežných príjmov a výdavkov, ako aj prípadných opatrení v oblasti kapitálových výdavkov.

fiškálneho odporúčania na rok 2023, odhaduje na 0,2 % HDP v roku 2023 (v porovnaní s 0,1 % HDP v roku 2022). Napokon sa očakáva, že na saldo verejných financií v roku 2023 bude mať priaznivý vplyv postupné rušenie dočasných núdzových opatrení súvisiacich s ochorením COVID-19 vo výške 0,5 % HDP.

(20) Rada 12. júla 2022 odporučila Francúzsku[20], aby v roku 2023 zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, najmä obmedzením rastu primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov pod úroveň strednodobého rastu potenciálneho HDP[21], pričom sa zohľadní pokračujúca dočasná a cielená podpora pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, a pre ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny. Francúzsko by zároveň malo byť pripravené prispôsobiť bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Krajine bolo zároveň odporučené, aby zvýšila verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu REPowerEU, okrem iného aj využitím Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

(21) V prognóze Komisie z jari 2023 sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky budú v roku 2023 v kontexte vysokej inflácie reštriktívne (+0,5 % HDP), pričom v roku 2022 boli zámery fiškálnej politiky expanzívne (–2,0 % HDP). Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) bude podľa predpokladov v roku 2023 predstavovať reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky na úrovni 0,6 % HDP. To zahŕňa zvýšenie nákladov na cielené podporné opatrenia pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, o 0,1 % HDP. Možno teda konštatovať, že predpokladaný rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov je v súlade s odporúčaním Rady. Výdavky financované z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ v roku 2023 predstavovali 0,4 % HDP, zatiaľ čo investície financované z vnútroštátnych zdrojov poskytli neutrálny príspevok k zámerom fiškálnej politiky[22]. Francúzsko teda plánuje financovať dodatočné investície prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, pričom chce zachovať investície financované z vnútroštátnych zdrojov. Plánuje financovať verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a do energetickej bezpečnosti, ako napríklad investície v rámci plánu Francúzsko 2030 na podporu investícií do najmodernejšieho výskumu a vývoja a do digitálnych oblastí, ako aj investície do energie z obnoviteľných zdrojov určené na vykurovacie systémy a obnovu verejných a súkromných budov, opatrenia na podporu dekarbonizácie priemyslu, investície do udržateľnej dopravy, zdravotníctva a vzdelávania, ktoré sú čiastočne financované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ.

(22) Podľa programu stability sa očakáva, že deficit verejných financií v roku 2024 klesne na úroveň 4,4 % HDP. V poklese v roku 2024 sa prejavuje najmä zrušenie väčšiny podporných opatrení v oblasti energetiky spolu s vyššou daňovou elasticitou.

---

20 Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka národného programu reforiem Francúzska na rok 2022 *(Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 79)*.

21 Na základe prognózy Komisie z jari 2023 sa strednodobý (desaťročný priemerný) rast potenciálneho HDP Francúzska v nominálnom vyjadrení odhaduje na 6,3 %.

22 Predpokladá sa, že ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov budú predstavovať expanzívny príspevok na úrovni 0,3 percentuálneho bodu HDP, čo možno vysvetliť najmä vplyvom kapitálových transferov vyplatených v kontexte francúzskeho plánu obnovy *France Relance*, ktoré nie sú financované z grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ani z investičného plánu Francúzsko 2030.

V programe sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP zostane koncom roka 2024 pomerne stabilný na úrovni 109,5 %. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2023 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2024 na úrovni 4,3 % HDP. Ide o nižší deficit, ako sa predpokladá v programe, a to najmä v dôsledku bázického efektu vyplývajúceho z už nižšieho deficitu, ktorý Komisia predpokladá na rok 2023. V prognóze Komisie z jari 2023 sa počíta s podobným pomerom dlhu verejnej správy k HDP, a to 109,5 % na konci roku 2024.

(23) V programe stability sa predpokladá postupné ukončenie väčšiny podporných opatrení v oblasti energetiky v roku 2024. Komisia v súčasnosti odhaduje, že čisté náklady na podporné opatrenia v oblasti energetiky budú v roku 2024 predstavovať 0,2 % HDP. Tieto odhady vychádzajú z predpokladu, že ceny energie nezačnú opäť rásť. Zdá sa, že podporné opatrenia v oblasti energetiky, ktoré majú podľa súčasných plánov zostať v platnosti aj v roku 2024, nie sú zamerané na zraniteľné domácnosti alebo podniky. Nevysielajú v plnej miere cenový signál na zníženie dopytu po energii a zvýšenie energetickej efektívnosti.

(24) V nariadení Rady (ES) č. 1466/97 sa požaduje ročné zlepšenie štrukturálneho rozpočtového salda smerom k strednodobému cieľu o referenčnú hodnotu na úrovni 0,5 % HDP[23]. Vzhľadom na aspekty fiškálnej udržateľnosti[24] a potrebu znížiť deficit pod referenčnú hodnotu 3 % HDP by bolo vhodné, aby sa v roku 2024 štrukturálne saldo zlepšilo aspoň o 0,7 % HDP. V záujme zabezpečenia takéhoto zlepšenia by rast čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov[25] v roku 2024 nemal presiahnuť 2,3 %, ako sa uvádza v tomto odporúčaní. Zároveň by sa mali postupne zrušiť zostávajúce podporné opatrenia v oblasti energetiky (ktoré Komisia v súčasnosti odhaduje na 1,0 % HDP v roku 2023), a to v závislosti od vývoja na trhu s energiou a počnúc najmenej cielenými opatreniami, a súvisiace úspory by sa mali použiť na zníženie deficitu verejných financií. Na základe odhadov Komisie by to v roku 2024 viedlo k rastu čistých primárnych výdavkov, ktorý by bol pod odporúčanou maximálnou mierou rastu.

(25) V prognóze Komisie z jari 2023 sa očakáva, že za predpokladu nezmenených politík budú čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov v roku 2024 rásť na úrovni 3,1 %, čo je pod odporúčanou mierou rastu. Úprava predpokladaná v prognóze Komisie je nižšia ako úspory vyplývajúce z úplného ukončenia podporných opatrení v oblasti energetiky. Dôvodom sú vyššie investície v rámci programu *Francúzsko 2030* a úplné zrušenie dane z výroby uloženej na pridanú hodnotu podnikov.

(26) Podľa programu sa očakáva, že verejné investície zostanú v období 2023 a 2024 stabilné na úrovni 3,8 % HDP. V programe sú uvedené reformy a investície, od

---

[23] Pozri článok 5 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97, v ktorom sa takisto vyžaduje úprava vo výške viac ako 0,5 % HDP pre členské štáty s verejným dlhom presahujúcim 60 % HDP alebo s výraznejšími rizikami v oblasti udržateľnosti dlhovej služby.

[24] Komisia odhadla, že na dosiahnutie realistického zníženia dlhu bude Francúzsko potrebovať priemerný ročný nárast štrukturálneho primárneho salda vo vyjadrení ako podiel na HDP vo výške 0,7 percentuálneho bodu. Tento odhad vychádzal z prognózy Komisie z jesene 2022. Východiskovým bodom pre tento odhad bol predpokladaný deficit verejných financií a verejný dlh na rok 2024, pričom sa predpokladalo zrušenie podporných opatrení v oblasti energetiky v roku 2024.

[25] Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez diskrečných príjmových opatrení a bez úrokových výdavkov, ako aj výdavkov na cyklickú nezamestnanosť.

ktorých sa očakáva, že prispejú k fiškálnej udržateľnosti a k udržateľnému a inkluzívnemu rastu. Patrí medzi ne reforma riadenia verejných financií a nový mechanizmus preskúmavania výdavkov, reformy systému dôchodkového zabezpečenia a systému dávok v nezamestnanosti, ako aj investície na podporu zelenej a digitálnej transformácie, ktoré sú takisto súčasťou plánu obnovy a odolnosti. V programe stability je načrtnuté strednodobé fiškálne smerovanie do roku 2027. Podľa programu sa očakáva, že deficit verejných financií postupne klesne na úroveň 3,7 % HDP v roku 2025, pričom do roku 2026 má klesnúť na 3,2 % a do roku 2027 na 2,7 % HDP. Predpokladá sa teda, že deficit verejných financií klesne v roku 2027 pod úroveň 3 % HDP. Podľa programu sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP klesne zo 109,5 % na konci roku 2024 na 108,3 % na konci roku 2027.

(27) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Vykonávanie francúzskeho plánu obnovy a odolnosti už prebieha. Francúzsko predložilo jednu žiadosť o platbu, čo zodpovedá 38 míľnikom a cieľom v pláne, a výsledkom bolo vyplatenie prostriedkov v celkovej hodnote 7 400 000 EUR. Míľniky vyjadrujú pokrok vo vykonávaní reforiem v oblasti verejných financií, bývania, mobility, zamestnanosti, zručností a zdravia. Viaceré ciele sa týkajú veľkých investícií v oblasti energetickej obnovy budov, dekarbonizácie priemyslu, ekologických vozidiel, výskumu, zamestnanosti mladých ľudí a vzdelávania. V apríli 2023 Francúzsko predložilo revíziu svojho plánu, ktorý zahŕňal aj kapitolu o REPowerEU. Žiadosť Francúzska o zmenu plánu vychádza z potreby zohľadniť vysokú infláciu zaznamenanú v roku 2022, narušenia dodávateľského reťazca a revíziu maximálnej výšky prideleného grantu z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti smerom nadol. Začlenenie novej kapitoly o REPowerEU do plánu obnovy a odolnosti umožní financovať dodatočné reformy a investície na podporu strategických cieľov Francúzska v oblasti energetiky a zelenej transformácie. Pre úspešné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti, ako aj iných hospodárskych politík a politík zamestnanosti, ktoré presahujú rámec plánu, je naďalej dôležité systematické a účinné zapájanie miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a iných príslušných zainteresovaných strán, čím sa má zabezpečiť všeobecná zodpovednosť za celkový program v danej oblasti politiky.

(28) Komisia v roku 2022 schválila väčšinu programových dokumentov Francúzska v oblasti politiky súdržnosti, okrem programu pre ostrov Saint-Martin, ktorý bol prijatý 20. marca 2023. Kľúčom k dosiahnutiu zelenej a digitálnej transformácie, zvýšeniu hospodárskej a sociálnej odolnosti a dosiahnutiu vyváženého územného rozvoja vo Francúzsku je pokračovanie v urýchlenom vykonávaní programov politiky súdržnosti pri súčasnom zachovaní synergií a komplementárnosti s plánom obnovy a odolnosti vrátane kapitoly o REPowerEU.

(29) Popri hospodárskych a sociálnych výzvach, ktorými sa zaoberá plán obnovy a odolnosti, Francúzsko čelí viacerým ďalším výzvam súvisiacim s nedostatkom zručností a nerovnosťou vo vzdelávacom systéme, ako aj v súvislosti s energetickou politikou a zelenou transformáciou. Riešenie týchto problémov by mohlo pomôcť posilniť zručnosti pracovníkov, zvýšiť produktivitu práce a zvýšiť energetickú efektívnosť francúzskych podnikov, čím by sa francúzske hospodárstvo stalo celkovo konkurencieschopnejšie.

(30) Nedostatok pracovnej sily sa naďalej prehlbuje. Podľa prieskumu z roku 2023 o potrebách pracovnej sily („Pôle Emploi“) 61 % zamestnávateľov očakáva v roku

2023 ďalšie ťažkosti s náborom pracovníkov, najmä pokiaľ ide o kvalifikovanú pracovnú silu v stavebníctve a priemysle, čo sú dve odvetvia výrazne ovplyvnené zelenou a digitálnou transformáciou. Francúzsko v posledných rokoch zintenzívnilo investície do zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie pracovníkov, ktoré sú čiastočne podporované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Z hodnotení však vyplýva, že pretrvávajú viaceré prekážky brániace zvyšovaniu úrovne zručností nízkokvalifikovaných pracovníkov, čím sa oslabuje účinnosť cielených programov, ako je napríklad „plán investícií do zručností“. Hoci sa účasť nízkokvalifikovaných pracovníkov na odbornej príprave zvyšuje, stále je oveľa nižšia ako účasť ostatných pracovníkov, pričom odborná príprava v ich prípade zvyčajne nevedie k získaniu kvalifikácie. Z toho vyplýva, že prioritou vzdelávacieho systému by malo zostať ďalšie zvyšovanie počtu mladých ľudí, ktorí vstúpia na trh práce s dostatočnými základnými zručnosťami a kvalifikáciami.

(31) Napriek tomu, že celková úroveň verejných výdavkov je nad priemerom OECD, a napriek dobrým výsledkom sa francúzsky vzdelávací systém vyznačuje významným podielom študentov so slabými výsledkami a sociálno-ekonomické zázemie je aj naďalej silným prediktorom školského výkonu. Mimoriadne znepokojujúce sú aj naďalej slabé výsledky a nerovnosti, pokiaľ ide o zručnosti nadobudnuté v matematike. Podľa národných a medzinárodných prieskumov sa priemerné výsledky v matematike vo Francúzsku za posledných 30 rokov sústavne zhoršujú. Podnikli sa určité kroky na lepšie osvojovanie si základných zručností, napríklad posilnením priebežnej odbornej prípravy učiteľov v oblasti matematiky a francúzštiny od roku 2019 a pridaním jednohodinového podporného modulu v predmetoch matematika a francúzština v prvom ročníku strednej školy počínajúc od školského roka 2023/24. Plán na zníženie veľkosti tried o polovicu na prvom a druhom stupni v znevýhodnených verejných predškolských zariadeniach a na základných školách je takmer dokončený a vyhodnocuje sa jeho dlhodobý vplyv na vzdelávacie výstupy 300 000 dotknutých žiakov. Značného podielu znevýhodnených žiakov mimo prioritných oblastí sa však tento plán netýka. Napriek investíciám a pokroku pretrvávajú problémy aj v súvislosti s prístupom žiakov a študentov so zdravotným postihnutím k hlavnému vzdelávaciemu prúdu.

(32) Francúzsko v roku 2022 naďalej investovalo do systému učňovskej prípravy a do ďalších možností učenia sa na pracovisku, ako je napríklad reforma odbornej prípravy na stredných školách. Hoci by tieto opatrenia mohli mať pozitívny výsledok, ich vplyv sa ešte len prejaví a vyžadovali by si väčšie zapojenie odborníkov a učiteľov pri koncipovaní programov. Napriek opatreniam na zlepšenie podmienok výučby – vrátane zvýšenia miezd učiteľov – pretrvávajú obavy týkajúce sa atraktívnosti učiteľského povolania a vysokého podielu zmluvných zamestnancov s často nižšou úrovňou kvalifikácie a praxe v porovnaní so stálymi zamestnancami a s nedostatočným prístupom k možnostiam odbornej prípravy. Celkovo možno konštatovať, že pomer počtu učiteľov a študentov stále patrí medzi najvyššie v EÚ.

(33) V porovnaní s inými krajinami EÚ je francúzsky energetický mix menej závislý od fosílnych palív, ale stále závisí od ich dovozu. Spotreba zemného plynu vo Francúzsku v období od augusta 2022 do marca 2023 klesla o 16 % v porovnaní s priemernou spotrebou plynu za rovnaké obdobie v predchádzajúcich piatich rokoch, čím krajina predstihla stanovený cieľ zníženia (15 %). Francúzsko by mohlo pokračovať v úsilí

o dočasné zníženie dopytu po plyne až do 31. marca 2024[26]. Súčasná geopolitická situácia a vysoké ceny energie tiež zvyšujú naliehavosť toho, aby Francúzsko ešte viac zintenzívnilo úsilie o splnenie cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stanovených v národnom energetickom a klimatickom pláne. Francúzsko dosiahlo v roku 2020 hrubú konečnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov na úrovni 19,1 %, takže nesplnilo svoj cieľ, ktorý bol pre daný rok stanovený na úrovni 23 %. Nie je na dobrej ceste ani k dosiahnutiu cieľa v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na rok 2030 a zaostáva v zavádzaní energie z obnoviteľných zdrojov, najmä pokiaľ ide o výrobu elektrickej energie a vykurovanie. Rýchlym zavádzaním obnoviteľných zdrojov energie, ako napríklad slnečnej a veternej energie, by sa znížila miera využívania fosílnych palív, čo by prispelo k energetickej bezpečnosti Francúzska a k diverzifikácii dodávok. Nízku mieru zavádzania obnoviteľných zdrojov energie možno vysvetliť pomalými a zložitými administratívnymi postupmi súvisiacimi s udeľovaním povolení. Oneskorenia pri udeľovaní povolení v prípade všetkých technológií (veterná energia na pevnine i na mori, ako aj slnečná energia) súvisia s chýbajúcou politickou podporou projektov, nedostatočným plánovaním a dlhými a zložitými povoľovacími postupmi. Prijatie zo strany verejnosti a právne otázky sú ďalšie problémy, ktoré vytvárajú neistotu pre investorov a realizátorov projektov. Proces udeľovania povolení by sa mohol urýchliť pridelením väčšieho počtu personálnych a finančných zdrojov ústrednej správe na regionálnej úrovni, ako aj relevantným orgánom a prevádzkovateľom sústav. Zlepšené postupy priestorového plánovania a rýchlejšie uplatňovanie postupov verejného obstarávania sú takisto kľúčom, ktorý zabezpečí inštalácie projektov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie. Francúzsko prijalo v roku 2023 zákon o urýchlení výroby energie z obnoviteľných zdrojov, v ktorom uznáva potrebu značného rozvoja výroby tepla a plynu z obnoviteľných zdrojov a zvýšenia podielu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov, aby splnilo rastúce požiadavky na elektrifikáciu pri rôznych použitiach. Tento zákon by mohol podporiť rýchlejšie zavádzanie projektov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, pokiaľ bude vykonávaný správne. Francúzsko by sa tak dostalo na cestu k dosiahnutiu cieľov do roku 2030.

(34) S cieľom dosiahnuť mieru prepojenia na cieľovej úrovni 10 % stanovenej pre rok 2020 je mimoriadne dôležité ďalej podporovať cezhraničné elektrické prepojovacie vedenia (vo fáze vývoja alebo plánované), aby sa mohli integrovať veľké podiely obnoviteľných zdrojov. Prednostné uskutočňovanie investícií do domácej aj cezhraničnej energetickej infraštruktúry pomôže znížiť závislosť od fosílnych palív, a najmä od ruského plynu. Pri nových investíciách do infraštruktúry a sietí by sa malo podľa možnosti dbať na ich odolnosť voči budúcim zmenám, aby sa mohli v budúcnosti preorientovať na udržateľné palivá a stať sa tak dlhodobo udržateľnými. Prepojovacie vedenia majú zásadný význam pre efektívne fungovanie vnútorného trhu s energiou tým, že zlučujú zdroje v záujme dosiahnutia celkovej bezpečnosti dodávok.

(35) Francúzsky plán obnovy a odolnosti obsahuje veľké projekty obnovy budov určených na sociálne i individuálne bývanie, ale aj verejných budov a menších podnikov. Pokiaľ ide o obnovu obytných budov, väčšina projektov sa zamerala na jednofázové práce, ktorých výsledkom je len obmedzená renovácia. V prvom polroku 2022 len 27 % prác zahŕňalo aspoň dve fázy obnovy a len 5 % predstavovalo kompletnú obnovu. Rozsiahle obnovy by mohli mať významný vplyv na zníženie spotreby energie v sektore budov. Ak by sa navyše vyvinulo väčšie úsilie o to, aby sa verejné

[26] Nariadenie Rady (EÚ) 2022/1369 a nariadenie Rady (EÚ) 2023/706.

a súkromné investície nasmerovali na pomoc nízkopríjmovým domácnostiam pri obnove budov a na obnovu fondu budov s najhoršou energetickou hospodárnosťou, mohlo by to pomôcť odstrániť 5,2 milióna najmenej energeticky efektívnych obydlí (bývanie s klasifikáciou energetickej efektívnosti triedy F a G) do roku 2030. V zákone o klíme a odolnosti z roku 2021 sa zaviedlo viacero opatrení, ktoré majú motivovať k rozsiahlej obnove budov, ako je napríklad zákaz nájomného bývania s klasifikáciou energetickej efektívnosti triedy G od roku 2025, triedy F od roku 2028 a triedy E od roku 2034. V záujme podpory výraznejšieho zvýšenia energetickej efektívnosti by sa politický rámec mohol zlepšiť tak, aby stimuloval hĺbkovú obnovu a pomáhal Francúzsku ďalej zvyšovať energetickú efektívnosť svojho fondu budov s osobitným dôrazom na nízkopríjmové domácnosti.

(36) Francúzsko predstavuje takmer 11 % celkových investícií rizikového kapitálu EÚ do startupov a rozširujúcich sa podnikov pôsobiacich v oblasti klimatických technológií. Napriek tejto veľkej verejnej podpore však len 29 % malých francúzskych firiem investovalo viac ako 1 % svojho obratu do efektívneho využívania zdrojov (priemer EÚ je 40 %). Predkladatelia projektov v oblasti výroby čistých technológií musia bojovať s vysokou administratívnou záťažou a čelia dlhým postupom a rizikám súdnych sporov. Získanie stavebného povolenia, získanie environmentálneho povolenia a vykonanie verejného prešetrovania trvá v prípade priemyselného projektu v priemere 17 mesiacov. Tento proces sa môže zablokovať, keď vlastník projektu musí čakať na odpovede od rôznych orgánov (správny súd, stanovisko orgánu na ochranu životného prostredia, správa verejného vyšetrovateľa). Pri veľkých priemyselných projektoch sa navyše musí usporiadať verejná konzultácia. Tento proces môže trvať prinajmenšom 6 mesiacov, čím sa predlžuje získanie stavebného povolenia, získanie environmentálneho povolenia a vykonanie verejného prešetrovania. Investičné projekty môžu byť tiež predmetom súdnych sporov, ktoré sa môžu ťahať aj niekoľko rokov a viesť k upusteniu od projektov. Povoľovacie postupy sú síce potrebné v záujme ochrany prevažujúcich verejných a súkromných záujmov, ale v prípade projektov v oblasti výroby čistých technológií by sa mali zjednodušiť a urýchliť. Ušetriť čas by pomohlo aj paralelné začatie administratívnych postupov a navrhnutie priemyselných lokalít, ktoré už sú pripravené na využitie.

(37) Nedostatok pracovnej sily a požadovaných zručností v odvetviach a povolaniach, ktoré sú kľúčové pre zelenú transformáciu, vrátane výroby, zavádzania a údržby emisne neutrálnych technológií, vytvára prekážky pri prechode na emisne neutrálne hospodárstvo. Kľúčom k zníženiu nedostatku požadovaných zručností a podpore začleňovania a prerozdelenia pracovnej sily sú kvalitné systémy vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré reagujú na meniace sa potreby trhu práce, a cielené opatrenia na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu. S cieľom uvoľniť nevyužitú ponuku pracovnej sily musia byť tieto opatrenia dostupné najmä pre jednotlivcov a v tých odvetviach a regiónoch, ktoré sú najviac ovplyvnené zelenou transformáciou. V roku 2022 bol vo Francúzsku zaznamenaný nedostatok pracovných síl vo viacerých povolaniach, ktoré si vyžadujú osobitné zručnosti alebo znalosti potrebné pre zelenú transformáciu, ako sú napríklad stavební technici, operátori elektrární a technickí špecialisti.

(38) Rada na základe posúdenia Komisie preskúmala program stability na rok 2022 a jej stanovisko[27] je zohľadnené v odporúčaní 1, ktoré je uvedené ďalej.

[27] Podľa článku 5 ods. 2 a článku 9 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

(39) Vzhľadom na úzke prepojenie medzi hospodárstvami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti, s cieľom i) zachovať v roku 2023 udržateľnosť dlhovej služby a zdržať sa širokej podpory celkového dopytu, lepšie zacieliť fiškálne opatrenia prijaté s cieľom zmierniť vplyv vysokých cien energie a zvážiť primerané spôsoby postupného ukončovania podpory, keď tlaky na ceny energie poľavia; ii) udržať vysokú mieru verejných investícií a podporovať súkromné investície v snahe napomôcť zelenej a digitálnej transformácii; iii) podporovať taký vývoj v oblasti miezd, ktorý by zmiernil stratu kúpnej sily a zároveň obmedzil druhotné účinky na infláciu, ďalej zlepšiť aktívne politiky trhu práce a riešiť nedostatok požadovaných zručností; iv) zlepšiť podnikateľské prostredie a zabezpečiť, aby energetická podpora pre podniky bola nákladovo efektívna, dočasná, cielená na životaschopné podniky a aby sa v dôsledku nej nevytrácala motivácia realizovať zelenú transformáciu, a v) zachovať makrofinančnú stabilitu a monitorovať riziká pri súčasnom ďalšom úsilí o dobudovanie bankovej únie. V prípade Francúzska odporúčania 1, 2, 3 a 4 prispievajú k vykonávaniu prvého, druhého, tretieho a štvrtého odporúčania pre eurozónu.

(40) Rada na základe hĺbkového preskúmania, ktoré uskutočnila Komisia, a tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem na rok 2023 a program stability na rok 2023. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú zohľadnené v ďalej uvedenom odporúčaní 1. Politiky uvedené v odporúčaní 1 pomáhajú riešiť zraniteľné miesta, ktoré súvisia s vysokým verejným dlhom, slabou konkurencieschopnosťou a nízkym rastom produktivity. Odporúčania 2 a 3 prispievajú k plneniu odporúčania 1. Politiky uvedené v odporúčaní 1 prispievajú k riešeniu nerovnováh i vykonávaniu odporúčaní pre eurozónu v súlade s odôvodnením 39,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Francúzsko v rokoch 2023 a 2024 prijalo opatrenia s cieľom:

1. zrušiť platné podporné opatrenia v oblasti energetiky do konca roka 2023 a použiť súvisiace úspory na zníženie deficitu verejných financií; ak by si obnovené zvyšovanie cien energie vyžadovalo podporné opatrenia, zabezpečiť, aby boli zamerané na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, fiškálne dostupné a aby sa zachovali stimuly na úsporu energie;

   zabezpečiť obozretnú fiškálnu politiku, najmä obmedzením nominálneho zvýšenia čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2024 najviac na 2,3 %;

   zachovať verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečiť účinné čerpanie grantov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu;

   v období po roku 2024 pokračovať v realizácii strednodobej fiškálnej stratégie postupnej a udržateľnej konsolidácie v kombinácii s investíciami a reformami vedúcimi k vyššiemu udržateľnému rastu s cieľom dosiahnuť obozretnú strednodobú fiškálnu pozíciu;

   ďalej zlepšovať rámcové podmienky s cieľom uľahčiť investície a inovácie;

2. pokračovať v stabilnom vykonávaní plánu obnovy a odolnosti a urýchlene sfinalizovať dodatok vrátane kapitoly o REPowerEU s cieľom čo najrýchlejšie začať s jej vykonávaním; pokračovať v promptnom vykonávaní programov politiky

súdržnosti pri súčasnom zachovaní komplementárnosti a synergií s plánom obnovy a odolnosti;

3. riešiť nedostatok požadovaných zručností, najmä poskytovaním doplnkových možností učenia sa na pracovisku a zvyšovaním podielu ľudí so základnými zručnosťami; prispôsobovať zdroje a metódy potrebám znevýhodnených študentov a škôl s cieľom zlepšiť spravodlivosť a inkluzívnosť systému vzdelávania a odbornej prípravy; zlepšovať pracovné podmienky a počiatočnú i priebežnú odbornú prípravu učiteľov;

4. znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív; urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov s dôrazom najmä na veterné, solárne a geotermálne zdroje a bioplyn, a to aj prostredníctvom výroby energie z obnoviteľných zdrojov v malom rozsahu a podpory kolektívnej vlastnej spotreby, a podporovať súvisiace technológie uskladňovania prostredníctvom vyšších verejných investícií, uľahčovaním súkromných investícií a riešením prekážok pri udeľovaní povolení; ďalej modernizovať elektrizačnú prenosovú a distribučnú sústavu a zvyšovať cezhraničné prepojenia elektrických sietí; ďalej zlepšovať politický rámec s cieľom stimulovať hĺbkovú obnovu budov a dekarbonizáciu vykurovacích systémov s osobitným dôrazom na nízkopríjmové domácnosti a na fond budov s najnižšou energetickou hospodárnosťou; vytvoriť podporné regulačné prostredie na zvýšenie investícií do výroby čistých technológií, a to aj zjednodušením a urýchlením udeľovania povolení; zintenzívniť politické úsilie zamerané na poskytovanie a nadobúdanie zručností potrebných na zelenú transformáciu.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka